

ИДЕЈНИ ПРОЈЕКАТ СТАМБЕНОГ КОМПЛЕКСА У НИШУ

Награђени мастер рад

Грађевинско-архитектонски факултет, Универзитет у Нишу

Кандидат: Милош Стаменковић

Ментор: проф. др Горан Јовановић

Чланови менторске комисије: проф. др Александар Кековић, доцент др Милан Танић

Награђени рад Милоша Стаменковића, сада већ мастер инжењера архитектуре, представља један од квалитетнијих мастер радова одбрањених на Грађевинско-архитектонском факултету у Нишу у протеклом периоду, а предложен је за награду због низа квалитета који га одликују. На Катедри за становање увек се захтевало од кандидата да у што већој мери поштују задате услове пројектног задатка, важећу регулативу и планове. Циљ је да се на завршном раду симулирају што реалнији услови из праксе, при чему се инсистира на подједнакој важности аналитичког приступа утицајним факторима и архитектонском дизајну као одговору на закључке анализе. Рад треба да буде самосталан, уз минимум неопходних консултација са ментором. Задатак се не задаје, већ се препушта кандидатима да сами предложе тему, па се у договору са одабраним ментором дефинишу полазне основе и програм. Најчешће се постављају реални задаци, осим у случајевима када кандидат жели да истражује нове путеве и иновативна решења.

Милош Стаменковић свом раду приступа креативно, са озбиљношћу зрелог пројектанта. Он је за свој завршни рад изабрао локацију на источном ободу ширег градског језгра Ниша, између два јака саобраћајна потеза. Предмет рада је идејно архитектонско-урбанистичко решење резиденцијалног стамбеног комплекса. Рад на задатку се одвијао у три фазе, од аналитичког приступа проблему па до израде и презентације идејног решења. Прва фаза обухватала је избор локације. Другу фазу чинило је прикупљање информација ради детаљне анализе локације (положај локације, фотографије постојећег стања, анализа постојећег стања саобраћаја, намена простора и јавних површина), док је трећа фаза обухватала дефинисање архитектуре објеката. На основу претходне анализе локације и према плану детаљне регулације за наведено подручје дат је предлог могућег урбанистичког и архитектонског решења блока. При изради ових анализа коришћени су параметри задати Генералним урбанистичким планом града Ниша за 2010–2025. год., у које спадају: специфичности локације, имовински статус земљишта и потребе града, као и предвиђене измене и допуне у оквиру подручја.

Изабрана парцела налази се у урбанистичком блоку у коме је Планом детаљне регулације као основна намена предвиђено вишепородично становање са пратећим садржајима за пословне делатности (пословни простори), паркирање, а предвиђене су и слободне и зелене површине са простором за одмор и игру деце. Северну границу предметне парцеле чини Булевар др Зорана Ђинђића, односно главна градска саобраћајница на релацији Трг краља Милана - Нишка Бања, која је двосмерна, са по две коловозне траке у оба смера. Железничка пруга Ниш - Пирот представља границу са јужне стране. Парцела је површине 3.62 ha, и као таква третирана је као подручје становања средњих густина. Пошто су узети у обзир сам положај локације и близина прометне саобраћајнице - Булевар др Зорана Ђинђића, предвиђена је пословна зона у северном приземном делу блока. На подручју не постоји ни један евидентирани објекат који подлеже заштити према списку евидентираних културних добара Генералног плана Ниша 2025. године. Такође, у границама локације не постоји ни једно евидентирано природно добро које је заштићено. Приступачност и саобраћајна повезаност локације су веома повољне, а до градског центра, прецизније до Трга краља Милана, има непуних 2.900 m главним градским булеваром. Терен је релативно раван, на надморској висини од око 196 m. У непосредној близини налази се објекат Угоститељске, Туристичке и Економске школе. На дистанци од само неколико стотина метара налазе се: историјски споменик Ћеле кула, Пошта, Трошаринска пијаца, Основна школа „Бранко Миљковић“, као и хипермаркети Инетерекс, Јиск, Нептун и Хом центар. Парцела је димензија 576 x 63 m. На основу Плана генералне регулације за подручје Го Медијана у Нишу, прецизирају се правила градње, услови просторног уређења, положај регулационе и грађевинске линије, као и јасне границе задатог подручја.

На основу спроведених анализа постојећег стања и карактеристика локације, кандидат је пројектовао јединствену архитектонско-урбанистичку композицију објеката који својом естетским и функционалним решењем уводе позитивне промене и дају нови визуелни и архитектонски идентитет насељу Трошарина. Унутар ове композиције првенствено се предвиђа становање у

зградама које би својим функционалним распоредом и комфорним становима пружиле већи стандард и повећале квалитет живота корисника. Исто тако, предвиђен је и висок степен приватности, безбедности, еколошког комфора становања, као и висок ниво заштите од спољашних утицаја коришћењем савремених технолошких и еколошких ситета. Претежна намена објеката је стамбена. Целокупна северна страна у приземљу и делимично на првој етажи предвиђена је за локале са магацинским просторима и осталим потребним садржајима, као што је дефинисано пројектним задатком. Паркинг је решен приземном гаражом. Кров гараже је озелењена површина коју могу да користе сви станари. Решењем је предвиђена организација вишепородичног становања у стамбеним зградама где сви станови имају једнострану оријентацију. Сви станови су великих површина. Како је урбанистичким правилником о хијерархији улица забрањено директно прикључити улицу ранга стамбене на улицу ранга главне саобраћајнице, повезивање је изведено увођењем једносмерне сабирне улице позициониране паралелно са Булеваром др Зорана Ђинђића. У оквиру прикључне сабирне улице предвиђена је зауставна трака, којом је омогућено паркирање возила испред локала, а да се, притом, саобраћај неометано одвија.

Архитектонски концепт, заснован на детаљном увиду у утицајне факторе, уобличен је у виду два паралелна

појаса објеката, од којих је северни део предвиђен за вишестамбене зграде, а јужни за индивидуално становање. Северни трактови су спратности од П+4 до П+8, а јужни део П+1 и П+2. Због негативних утицаја јаке саобраћајнице, на северној страни локације примењен је галеријски склоп који свим становима пружа јужну оријентацију и добру заштиту од буке. Индивидуално становање у кућама на јужној страни подигнито је од терена +3,72 m, чиме је појачан ниво безбедности и приватности. Сви стамбени склопови галеријских зграда формиран су од четири типа стамбених јединица. Укупан број јединица је 130, а укупан капацитет стамбеног комплекса је 520 корисника.

Груписање галеријских склопова у по три пара повезаних волумена креира динамику форме којом се избегава монолитан кубус на северној страни. Ова поставка омогућава, уједно, и заштиту станова од негативних утицаја и функционалну и просторну повезаност. У једном уском појасу између јаких саобраћајница створени су услови за развој становања високог стандарда. Овим својим радом кандидат Милош Стаменковић је показао да је формирао свој методолошки приступ на здравим основама и да у креативној фази свога рада уме да пружи решења која су на нивоу радова познатих архитеката.

проф. др Горан Јовановић

Фасада стамбеног објекта

Тростандардни приказ стамбеног комплекса

